

01-07 NOVEMBAR

NEDELJA

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave
Autor: Dušan Daković

NAFTNA PRIVREDA MOŽE SAMO DA NAGAĐA ŠTA SLEDI

QUE SARA ?

NEDELJA

01-07 NOVEMBAR

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave
Autor: Dušan Daković

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Wall Street zatečen pojeftinjenjem saudijske izvozne nafte.....OVDE
- Benzin u SAD jeftiniji od mleka – oko 70 dinara litar.....OVDE
- Pad prihoda MOL-a i OMV-a u trećem kvartalu i u devet meseci ove godine.....OVDE
- ADNOC u oktobru srezao cenu nafte za deset dolara.....OVDE
- Kratkotrajan uzlet evropskih rafinerija – sledi mamurluk 2015.....OVDE
- Rusija otvorila istragu o nameštanju cena goriva na domaćem tržištu.....OVDE
- Norveška odbila apel naftne privrede za poreskim olakšicama.....OVDE
- Apel britanske naftne privrede vladi u Londonu.....OVDE
- WSJ: Novi izvoz američke nafte najavljuje pucnje četiri decenije stare zabrane..OVDE
- Tri milijarde dolara za zamenu neispravnih cevovoda oko polja Kašagan.....OVDE
- Venecuela uvozi naftu – Reuters.....OVDE

GAS:

- Pojeftinjenje nafte se ne reflektuje u punoj meri na cene gasa.....OVDE
- Naftogaz: Ubuđuce od Gasproma samo koliko nam zafali.....OVDE
- Gasprom nastavlja sa bilateralnim popustima; na redu PGNiG – Bloomberg.....OVDE
- Rusija: U I-X 2014. smanjena proizvodnja gasa, nafte nezatno više.....OVDE

REGION:

- Zagreb: Crna Gora nam otima deo Jadrana – CG opozicija tvrdi suprotno.....OVDE
- Posle mesec dana poskupelo gorivo u Hrvatskoj.....OVDE
- LNG Krk dobija inicijalnu finansijsku podršku EU.....OVDE
- Akumulirani gubici značajno premašuju vrednost Rafinerije u Brodu.....OVDE

Wall Street zatečen pojeftinjenjem saudijske izvozne nafte

NJUJORK – *Wall Street Journal*, u pokušaju da objasni motive Saudijske Arabije da neočekivano smanji cene izvozne nafte za SAD, konstatuje 3. novembra da to dodatno sužava prostor profitabilnosti eksploatacije američkih naftnih škriljaca. Odluka najvećeg svetskog petro-izvoznika otvara put za dodatna pojeftinjenja ove sirovine i dovodi investitore u američke nekonvencionalne izvore „na do sada neispitanu teritoriju trajnije niskih cena barela“, piše WSJ. Tržišne analitičare je iznenadila odluka Rijada

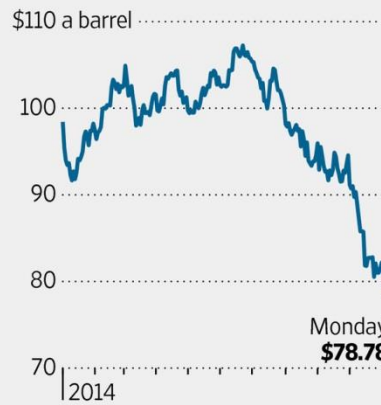
da istovremeno poveća cene svoje izvozne nafte za druga tržišta, uključujući Aziju, posle četvoromesečnih diskonta kupcima iz tog regiona, pa su usledile ocene da je potez usmeren na oduzimanje prostora sve jačoj konkurenciji američke škriljne nafte. Drugi, pak, smatraju da je odluka Rijada zapravo podsticaj američkim rafinerijama da

uvećaju marže kupujući više saudijske nafte. Pojeftinjenje saudijske nafte oborilo je u ponedeljak na NYMEX-u i cenu američke WTI za preko dva procenta i prvi put je dovelo ispod granice od 80\$ od 2012. na ovamo. Paralelno su padale i cene akcija ključnih američkih naftnih kolosa Chevrona (za 2,6%) i ExxonMobil-a (1,5%). Širi efekat mere je što pojeftinjenje nafte dodatno jača investiciono destimulativne deflatorne trendove u SAD, Japanu i Evropi koje centralne banke nastoje da ublaže monetarnim stimulansima. Činjenica je, međutim, da je udeo saudijske nafte u potrošnji u SAD pao u proteklih godinu dana sa 7% (avg. 2013) na 4,6% (avg. 2014). Analitičari podsećaju da je Saudi Aramco isti potez odigrao i u 2011, poskupljujući i tada naftu za Aziju, a pojeftinjujući je američkim kupcima. Većina analitičara ipak ne očekuje da će američka proizvodnja škriljnog gasa biti ugrožena dok god barel ne padne ispod 70\$

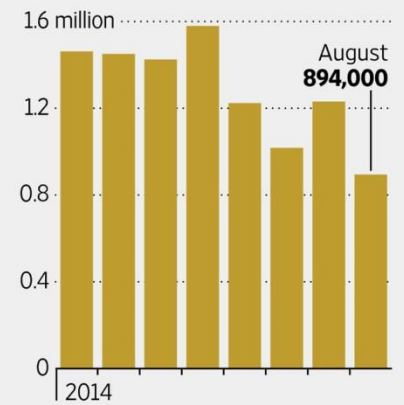
Backing Down

The U.S. oil boom has weighed on prices and cut demand for Saudi Arabia's crude.

Nymex crude-oil prices

U.S. oil imports from Saudi Arabia, in barrels a day

Sources: FactSet (Nymex); U.S. Energy Information Administration (imports) The Wall Street Journal

**ЖИВОТ НИКАД
НЕ МОЖЕ ДА СТАНЕ**

Енергија живота

NIS

GAZPROM NEFT

Benzin u SAD jeftiniji od mleka – oko 70 dinara litar

NJUJORK - Pad cena nafte na svetskim tržištima oborio je cene goriva u SAD, pa se galon (3,8 litara) benzina na američkim pumpama prošle nedelje prodavao ispod tri dolara. Prosečna cena benzina na pumpama u SAD proteklog vikenda iznosila je 2,99 dolara za galon (oko 0,60 evra za litar). To je ujedno prvi put u poslednje četiri godine da je cena galona pala ispod tri dolara, javlja **AP**. Benzin je u SAD sada prvi put jeftiniji od mleka, ilustruje agencija.

ADNOC u oktobru srezao cenu nafte za deset dolara

ABU DABI – Kompanija Abu Dhabi National Oil, ili ADNOC, oštro je smanjila cene nafte u oktobru, a slično su postupile i druge članice OPEC-a, objavljuje 4. novembra **The Wall Street Journal**. Emiratska državna naftna kompanija je skresala cene za sve svoje vrste sirove nafte za oko 10 dolara po barelu u oktobru, počev od ključnog brenda Murban - na 87,35\$ barel, sa 97,95\$ koliko je prodavan u septembru, pokazuje jedno saopštenje iz ADNOC-a. Slične rezove koje su sprovele druge članice izvoznog kartela izazvale su nagađanja da se radi o ratu cena kojim OPEC nastoji da se odbrani od obilne ponude nafte na tržištu i smanjenja uvoza u SAD.

Pad prihoda MOL-a i OMV-a u trećem kvartalu i u devet meseci ove godine

BUDIMPEŠTA - Neto prihodi od prodaje mađarske MOL grupe iznosili su u trećem tromesečju (3Q14) 5,7 milijardi dolara, što je 10% manje nego godinu dana ranije, dok je čista CCS EBITDA dostigla 696 miliona dolara, 13% više nego u 3Q13. Ukupna MOL-ova proizvodnja nafte porasla je u trećem tromesečju za 5%, uglavnom zahvaljujući proizvodnji na poljima u Kurdistanu. U prvih devet meseci MOL je ostvario neto prihode od prodaje od 16,21 milijardi dolara, što je 10% manje y/y, dok je čista EBITDA pala za 9%, na 1,589 milijardi dolara.

BEČ - Neto profit OMV-a umanjen je y/y 2% u 3Q14 na 232 miliona evra, a 46% u prvih devet meseci ove, u odnosu na isti period 2013. godine, na 665 miliona dolara, saopšteno je u četvrtak iz austrijske naftno-gasne grupacije. Čelnik OMV-a rekao je da su niske cene nafte i prekidi u proizvodnji u Libiji uticali na rezultate, ali je uprava prošlog meseca odlučila da Gergardu Roiss-u skрати mandat za dve godine - do 2015., umesto 2017.

Kratkotrajan uzlet evropskih rafinerija – sledi mamurluk 2015.

LONDON – Rafinerijski sektor je, zahvaljujući pojeftinjenju sirove nafte, bio jedina svetla tačka u poslovanju evropskih naftnih kolosa u trećem kvartalu (3Q14), ali ta slika brzo blede u poslednjem tromesečju ove godine, piše **Reuters**. Zarade Royal Dutch Shell-a i BP-a u downstream sektoru su više nego udvostručene - na 1,8 mlrd.\$, odnosno 1,5 mlrd.\$ u 3Q14 u odnosu na 3Q13. Totalov *Indikator evropskih rafinerijskih marži* za treći kvartal,

koji meri zaradu od prerade sirove nafte, bezmalo je utrostručen u tom periodu u odnosu na 3Q13, na 29,90\$ po toni. Međutim situacija se rapidno menja sa okončanjem sezonskog remonta u rafinerijama u SAD i Aziji i obnovom njihovog uvećanog izvoza goriva na tržište Evrope, pokazuje najnovija analiza Deutche Banke. Rafinerijske marže su osetno oslabile u proteklih mesec dana, uprkos padu cena sirove nafte, navodi Banka. Pri tom posebno

ukazuje na region Mediterana, gde je zabeležen najveći pad marži, a potom na severozapadu Evrope, američkoj obali Meksičkog zaliva i u Singapuru. Shell-ov finansijski direktor Simon Henry kaže da će na srednji i duži rok sudbinu rafinerija određivati višak prerađivačkih kapaciteta i slabosti na strani potrošnje. Strategija se, kaže on, ne može graditi na trenutnoj situaciji izazvanoj pojeftinjenjem nafte, već na pomenutim parametrima. Reuters navodi da će svetska rafinerijska privreda iduće godine biti izložena još većem pritisku sa otvaranjem novih mega rafinerija na Bliskom istoku i u Aziji, uključujući saudijsko-kinesku Yanbu kapaciteta 400.000 barela na dan i Ruwais u Emiratima, istog kapaciteta prerade.

WSJ: Novi izvoz američke nafte najavljuje pucanje četiri decenije stare zabrane

NJUJORK – Još jedna veća energetska kompanija će uskoro da izveze američku sirovu naftu bez eksplicitne dozvole vlasti, što **Wall Street Journal** tumači kao novi nagoveštaj rušenja decenijama stare zabrane izvoza nafte proizvedene u SAD. BHP Billiton-ov ugovor o izvozu na za sada nepoznatu destinaciju 50 miliona dolara vrednog tovara ultralake tekstaške nafte bez formalnog odobrenja vlade berzanski list najavljuje kao samo prvi od mnogi sličnih odluka energetskih kompanija da traže nova tržišta i bolje cene za sve obilnije količine sirove nafte proizvedene u SAD. Vašington je duboko podeljen oko pobornika i protivnika ukidanja zabrane na izvoz američke nafte, uvedene u vreme arapskog naftnog

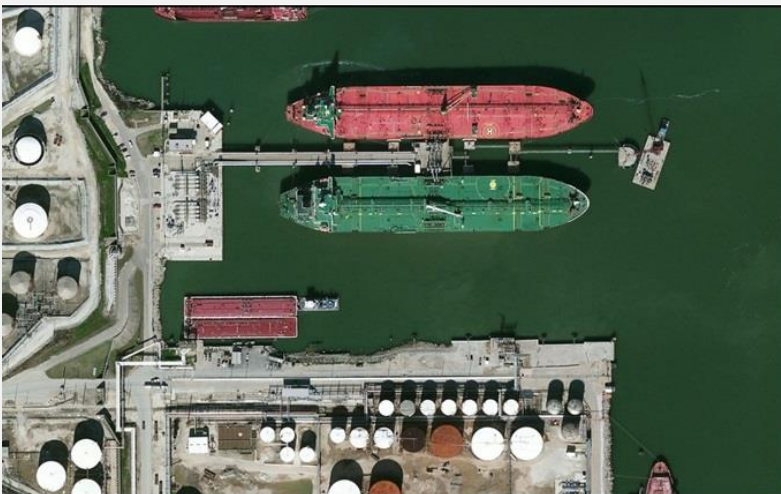

Foto: Tanker (zelene boje) pred isplovljavanje u julu sa tovarom američke sirove nafte za kupca u Južnoj Koreji

embarga sedamdesetih godina prošlog milenijuma. Ukidanje zabrane zahtevale su najveće američke kompanije, počev od Exxon Mobil-a, sa tezom da bi to otvorilo nova radna mesta u SAD i popravilo njen spoljnotrgovinski balans. Protivnici su s druge strane obrazlagali da bi izvoz nafte podigao cene benzina u SAD i revoltirao biračko telo. Dok proizvođači nafte u SAD najavljuju za naredne mesece kampanju podrške ukidanju embarga, dotle prerađivači i petrohemijski sektor brane

zabranu, jer zarađuju na jeftinijoj američkoj nafti. BHP je saopštio 4. novembra da je ugovorio prodaju 650.000 barela nafte koja nije prošla kroz tradicionalni proces rafinerijske prerade u benzin i druga goriva. WSJ iz upućenog izvora saznaje da je kupac ultralake tekstaške nafte, poznate i pod imenom kondenzat, velika švajcarska trgovačka kompanija Vitol. Lica iz ovog sektora privrede kažu da američko ministarstvo trgovine ohrabruje kompanije da ugovaraju individualni izvoz nafte bez prethodnog dobijanja novih odobrenja, što je proces poznat pod imenom „samo-klasifikacija“ (self-classification). Ministarstvo nije komentarisalo ove navode WSJ-u. Bezmalobližno 40 godina SAD odobravaju izvoz prerađene nafte, poput benzina i dizela, ali ne i sirove nafte, izuzev u retkim situacijama, ali i tada uz posebnu dozvolu. Juna ove godine su, međutim, dve tekstaške kompanije dobile odobrenja Ministarstva da mogu da izvezu blago procesuirane verzije kondenzata, iako ta nafta nije prerađena u rafinerijama. Posmatrači su odmah prognozirali da će i druge kompanije iskoristiti ovaj presedan, pa je oko 1,6 miliona barela lake američke nafte od tada izvezeno, a dodatni tovari su spremni da krenu do kraja godine. Za sada se radi o neznatnim količinama u odnosu na američku proizvodnju koja se približila nivou od devet miliona barela na dan. Ostatak američke dnevne potrošnje nafte od 20 miliona barela podmiruje se iz uvoza. Eksperti koje citira WSJ navode, međutim, da su vrata američkom izvozu nafte odškrinuta, pa treba videti kako će se priča dalje razvijati.

Rusija otvorila istragu o nameštaju cena goriva na domaćem tržištu

MOSKVA – Ruski tržišni antimonopolski regulator (FAS) otvorio je u sredu istragu protiv državne naftne kompanije Rosnmjeft i privatnih Lukoila i Bašnjefeta, zbog sumnji da su manipulacijama izazivali rast cena goriva na domaćem tržištu. FAS je saopštio 5. novembra da „veruje da ima znakova manipulacija

(između ruskih naftnih kompanija) na (ruskim) robnim berzama ove. FAS u saopštenju navodi da cene benzina u Rusijisada počinju da padaju, „ali to nije dovoljno, pa je Agencija danas otvorila istragu – i moguće je da će ona biti proširena na nove slučajeve“. **BBC**

Norveška odbila apel naftne privrede za poreskim olakšicama

OSLO – Vlada Norveške odbacila je zahteve naftne privrede da joj se odobre poreske olakšice kako dogodine ne bi došlo do pada ulaganja, odnosno proizvodnje, usled nepovoljne klime izazvane pojeftinjenjem sirove nafte. „Ne planiram bilo kakve promene u poreskom sistemu za naftni sektor“, kazala je u ponedeljak ministarka finansija Siv Jensen (foto), dodajući međutim da bi vlada mogla da razmotri druge oblike olakšica. Naftne kompanije koje rade u Norveškoj, predvođene domaćim Statoilom, kao i anglo-holandskim Royal Dutch Shell-om i francuskim Totalom, najavile su za iduću godinu rezove u kapitalnim investicijama do 18 odsto, posle dekadu dugog rasta ulaganja. Pad investicija mogao bi biti i veći ako cene nafte ostanu na postojećem nivou, posle pada od 25% od juna ove godine, kaže Jensen i dodaje da je u ovom trenutku nemoguće predvideti šta će se dalje događati. **Bloomberg**

Apel britanske naftne privrede vladi u Londonu

LONDON – Britanski offshore proizvođači nafte i gasa zatražili su od vlade u Londonu da usvoji hitne reforme poreskog režima za poslove na Severnom moru, kako bi ublažili tom sektoru razorne posledice rastućih troškova i pojeftinjenja nafte na svetskom tržištu. Preko svog udruženja OIL & Gas UK, upućeno je ove nedelje pismo ministarstvu finansija u kome se upozorava da odsustvo podrške vlade može da dovede u pitanje buduće investicije, radna mesta, izvoz i ukupne prihode kompanija. **The Herald**

Tri milijarde dolara za zamenu neispravnih cevovoda oko polja Kašagan

ASTANA – Konzorcijum koji razvija gigantsko kazahstansko naftno polje Kašagan moraće da potroši više od tri milijarde dolara radi zamene neispravnih cevi pre nego što se obnovi proizvodnja predviđena za drugu polovinu 2016, saopštio je u sredu jedan kazahstanski zvaničnik. Proizvodnja iz najvećeg naftnog polja otkrivenog u poslednje vreme u svetu počela je u septembru prošle godine, ali je posle samo nekoliko nedelja obustavljena kada je utvrđeno ispuštanje gasova iz naftovoda u ovom 50 milijardi dolara skupom projektu. Konzorcijum Kašagana moraće sada da kupi nove cevi ukupne dužine 200 km i da zameni celokupnu cevovodnu mrežu nafto i gasovoda. Prvi zamenik kazahstanskog ministra energije Uakbaj Karabalin rekao je novinarima da je do sada kupljeno 45 kilometara cevi i dodao da će njihova zamena početi na proleće. Prema jednom dokumentu u koji je **Reuters** imao uvid cela operacija procenjuje se da će koštati između 1,6 i 3,6 milijardi dolara, a Karabalin navodi da će verovatno premašiti tri milijarde. Konzorcijum Kašagan čine Eni, Exxon Mobil, Royal Dutch Shell, Total, kineski CNPC, japanski Inpex i domaća kompanija KazMunaiGas.

Venecuela uvozi naftu – Reuters

KARAKAS – **Reuters**, piše da država sa drugim najvećim procenjenim rezervama nafte na svetu, Venecuela, će prvi put u bezmalo sto godina eksploatacije nafte morati da uvozi taj energent. Agencija navodi da je tamošnja državna naftna kompanija PDVSA odlučila da uveze sirovu naftu iz Alžira i Rusije, koju će umešati sa domaćom teškom naftom, kako bi napravila mešavinu koja više odgovara inostranim rafinerijama. Vest Reutersa američki mediji su protumačili tvrdnjom da Venecuela nije u stanju da proizvede dovoljno nafte, jer bivši predsednik Hugo Chavez nacionalizovao naftnu industriju, a prihode od prodaje nafte koristio za socijalne programe, pa je neinvestiranje u modernizaciju uzelo svoj danak. Tamošnja naftna industrija trenutno proizvodi 2,7 miliona barela dnevno, 13 odsto manje nego 1999. kada je Chavez došao na vlast. Inače, Venecuela je zvanično demantovala vest o uvozu nafte, nazvavši je novom epizodom u "ekonomskom ratu" Vašingtona protiv vlade u Karakasu.

Kartica koja štedi za Vas

LUKOIL korporativna TAXI kartica

Prilika za sve taksiste koji žele da optimizuju i kontrolišu troškove svog poslovanja

PRIVREDNA BEOGRADA **LUKOIL** Uvek u pokretu

GAS

Pojeftinjenje nafte se ne reflektuje u punoj meri na cene gasa

LONDON – Pojeftinjenje nafte ne odražava se u istoj meri na sniženje cena prirodnog gasa u Evropi, što eksperti tumače rizicima koje nosi mogući prekidi u snabdevanju ruskim gasom preko Ukrajine. **Bloomberg** u sredu to ilustruje podatkom da su cene gasa u Britaniji snižene od sredine juna 13%, što je manje od polovine pojeftinjenja severnomorskog Brenta od 28% u istom periodu. „Trenutno su cene

gasa u Evropi uistinu vezane za Rusko-Ukrajinsku krizu, pa ne mislim da će efekat pojeftinjenja nafte biti toliko koliki bi inače trebalo da bude“, kaže Eduard Neviaski, čelnik trgovačkog sektora francuske kompanije GDF Suez. Prema oceni Thierry-a Brosa, analitičara banke Societe Generale, i dalje su mogući poremećaji u snabdevanju Evrope gasom preko Ukrajine, kuda ona podmiruje 15% svojih potreba za tim energentom. Banka je ipak, posle potpisivanja privremenog rusko-ukrajinskog gasnog sporazuma, umanjila za prvi kvartal iduće godine za 12% svoju raniju prognozu pada cena gasa. Prognozi pojeftinjenja gasa ide u prilog i procena briselske lobističke grupacije Eurogas o padu potrošnje tog energenta ove godine za 9%, prvenstveno zbog neuobičajeno toplog novembra. Eksperti takođe smatraju da poslednje pojeftinjenje nafte neće poremetiti opredeljenje najvećih evropskih kupaca gasa da nastave sa pritiscima na Gasprom i druge snabdevače da u dugoročnim ugovorima cene vežu za tarife gasa na spot tržištima, umesto za korpu naftnih proizvoda. Neviaski to objašnjava time što kompanije žele konkurentске dugoročne ugovore, što znači da cene gasa na dugi rok moraju da se indeksiraju prema spot tržištu.

Naftogaz: Ubuduće od Gasproma samo koliko nam zafali

KIJEV – Ukrajinski Naftogaz je isplatio ove nedelje prvu tranšu od 1,45 milijardi dolara od duga Gaspromu, ali i najavio da će ubuduće kupovati od ruske kompanije samo onoliko gasa koliko mu bude manjkalo od novih uvoznih pravaca iz Evrope. Press služba kompanije je u sredu objasnila daje Naftogazu to omogućeno novim privremenim ugovorom sa Gaspromom, kojim je suspendovana primena odredbe preuzmi-ili-plati, pa će moći da balansira potrebe u špicevima potrošnje tokom zime.

RIA Novosti

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП “СРБИЈАГАС”

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703

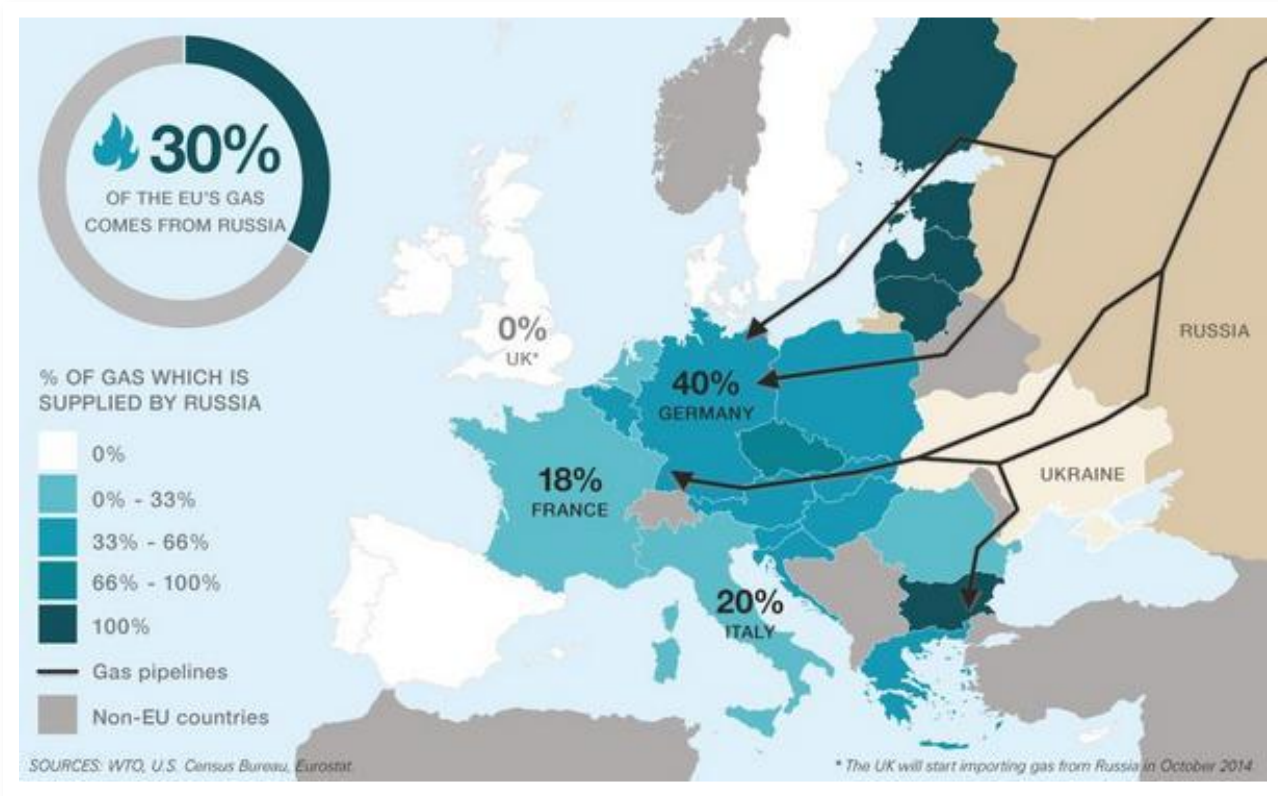
Факс: +381 21 481 1305

www.srbijagas.com

Gasprom nastavlja sa bilateralnim popustima; na redu poljski PGNiG - Bloomberg

VARŠAVA, MOSKVA - Vodeći poljski snabdevač gasom PGNiG počeo je pregovore sa Gaspromom o smanjenju cena tog energenta. Državna poljska kompanija koja uvozi godišnje preko deset milijardi kubika ruskog gasa, ili dve trećine potreba te zemlje, traži veći popust od Gasproma od 15% koliko je (na dotadašnju cenu od 570\$ za 1.000m³) izborila pre dve godine na ugovor do 2022. Iz PGNiG-a je ove nedelje najavljeno da bi se i ona, poput nekih velikih evropskih klijenata Gasproma, mogla obratiti

međunarodnoj arbitraži, ako u šest meseci ne revidira cene u dugoročnom ugovoru sa ruskim kolosom. **Bloomberg** piše da se i Gasprom u pregovorima o cenama prilagođava novim okolnostima u kojima neke od njegovih zemalja-klijenata grade alternativne pravce snabdevanja. Tako i Poljska ima mogućnost da reverzibilnim pravcem iz Evrope uvozi do 7,5 milijardi kubika gasa godišnje, a iduće godine otvara svoj prvi LNG terminal na obali Baltika kapaciteta 5 milijardi m³. Susedna Litvanija je u maju dobila od Gasproma popust od 23% na dotadašnju cenu gasa (484\$/1.000m³), par meseci pre nego što je otvorila plutjući LNG terminal kod svoje obale Baltika, piše agencija. Prosečna cena ruskog gasa na granici Nemačka iznosila je, prema podacima MMF-a, oko 371\$ u septembru.

Rusija: U deset meseci 2014. smanjena proizvodnja gasa, nafte neznatno više

MOSKVA - Proizvodnja prirodnog gasa u Rusiji smanjila se u prvih 10 meseci ove godine za 5,3 odsto dok je proizvodnja nafte gotovo stagnirala, pokazuju zvanični podaci. U razdoblju od januara do kraja oktobra proizvedeno je 516,6 milijardi kubnih metara gasa, prenosi agencija **Itar-Tass** u nedelju izveštaj ministarstva energetike. Proizvodnja nafte uvećana je u prvih 10 meseci ove godine za blagih 0,7 odsto, na 437,89 miliona tona. Izvoz nafte smanjen je istovremeno za 4,6 odsto, na 186,9 miliona tona.

Zagreb optužuje Podgoricu da otima deo Jadrana – CG opozicija tvrdi suprotno

PODGORICA - Izjava premijera Hrvatske Zorana Milanovića da je Crna Gora za istraživanje nafte i gasa predvidela područja koja nisu njena unela je kompletnu zabunu na medijskoj i političkoj sceni Crne Gore, jer je opozicija istovremeno osula paljbu po Vladi zbog navodnog odustajanja od istih područja. Milanović je 3. novembra izjavio da je Crna Gora za istraživanja predvidela neka područja "koja po našem dubokom uverenju i međunarodnom pravu nisu njihova nego naša". Crnogorska vlada je prošlog četvrtka izmenila svoju raniju odluku o određivanju blokova za istraživanje nafte i gasa u podmorju, tako što je iz mapa izuzela deo područja kod Prevlake. Kao razlog je navela prilagođavanje međunarodnom protokolu o privremenom režimu uz granicu s Hrvatskom iz 2002. godine. Portal Analitika, komentarišući izjavu Milanovića, pita je li crnogorska vlada upoznala Hrvatsku sa pomenutom odlukom?. Inače, lokalna opozicija je oštro reagovala na tu odluku, sugerišući da je ona možda „posledica neke interne trgovine za koju građani Crne Gore ne znaju". Crnogorsko ministarstvo spoljnih poslova je, međutim, saopštilo da donošenjem te odluke Vlada „samo štiti interese Crne Gore na morskom području dok se ne dođe do obostranog prihvatljivog rešenja bez prejudiciranja konačne državne granice (sa Hrvatskom na kopnu i na moru“. *Vijesti*

Posle mesec dana poskupelo gorivo u Hrvatskoj

ZAGREB – Posle gotovo mesec dana, distributeri goriva u Hrvatskoj odlučili su od ove nedelje da podignu cene derivata na svojim benzinskim stanicama. Prema informacijama portala

cijenegoriva.info litar Eurosupera 95 na Ininim BS poskupeo je za 3 lipe, na 10,19 kuna. Na Tifonovim stanicama isto gorivo košta 10,23 kune. Zanimljivo je da je Ina istovremeno pojeftinila autogas. Litar TNG-a je jeftiniji za dve lipe u odnosu na prošlu nedelju i sada košta 4,24 kn, dok su Tifon i Petrol te cene podigli na čak 4,30 kn. Litar Eurodizela poskupeo je za tri lipe i sada na gotovo svim benzinskim stanicama u Hrvatskoj košta i 9,69 kuna, prenosi

Poslovnih.hr.

Novo EVO gorivo

Auto prede kao maca.

EVO DIESEL, EVO 95

EKSKLUZIVNO NA MOL BENZINSKIM STANICAMA

KVALITET O KOM SE PRIČA
www.molserbia.rs

LNG Krk dobija inicijalnu finansijsku podršku EU

ZAGREB - Hrvatska je uspela da uvrsti plan gradnje LNG terminala na Krku na listu projekata od zajedničkog interesa za energetska sigurnost EU, a Evropska komisija će da pokrije sa pet miliona evra polovinu sredstava za izradu potrebne tehničke dokumentacije i studiju finansijske konstrukcije, rekao je u utorak novinarima ministar privrede Ivan Vrdoljak.

On je, međutim, naglasio da Hrvatska neće sama preuzeti sav rizik i finansiranje gradnje LNG terminala, već je potrebno naći strateške partnere. Hrvatski udeo, prema rečima Vrdoljaka, može biti do najviše 25 odsto. LNG terminal bi, naime, bio planiranog kapaciteta između četiri i šest milijardi kubnih metara gasa, dok hrvatske potrebe iznose 2,7 milijardi m³, a Vrdoljak tvrdi da se mogu pokriti iz proizvodnje iz Jadrana i s kopna, kao i iz Jonsko-jadranskog gasovoda.

Poslovni dnevnik

Akumulirani gubici značajno premašuju vrednost Rafinerije u Brodu

BANJALUKA - Rafinerija nafte u Brodu treći kvartal ove godine završila je sa neto gubitkom od 27,5 miliona KM, čime se akumulirani gubitak povećao sa 501 na blizu 530 miliona KM. Doduše, kvartalni gubitak u periodu juli-septembar 2014. je za 3,2 miliona manji nego u istom periodu prošle godine kada je iznosio 30,7 miliona KM. Akumulirani gubitak značajno premašuje vrednost osnovnog kapitala Rafinerije koji iznosi 425 miliona KM. U ove nedelje objavljenom devetomesečnom finansijskom izveštaju navodi se da su obaveze Rafinerije premašile 724 miliona KM.

Energetika.ba/Capital

**ЗА ЕФИКАСНИЈЕ
И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ**
КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pks.rs www.pks.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pks.rs

**ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ**

